

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO: 19. 9. 20 18 GOD.	
KLASIFIKACIONI BROJ: 0-71/18-4	
VEZA:	
EPA: 523 XXVI	
SKRAĆENICE:	PRILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE

N/r Predsjedniku,

g-dinu Ivanu Brajoviću

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore i odredaba člana 130 i 131 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnosimo *Predlog rezolucije o reindustrijalizaciji Crne Gore*, radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

Andrija Mandić

Nebojša Medojević

Milan Knežević

prof. dr Branko Radulović

Janko Vučinić

Milutin Đukanović

Izjavitelac: prof. dr Branko Radulović

Ubijedeni da se dinamičan i kontinuirani privredni rast može, prije svega, ostvariti značajnim rastom i učešćem konkurentne i održive industrijske proizvodnje;

Znajući da konkurentna i održiva industrijska proizvodnja produkuje najveći broj radnih mjesta, proizvodi srednju klasu, unapređuje ukupni kvalitet življenja i doprinosi blagostanju cijelog društva;

Znajući da konkurentna i održiva industrijska proizvodnja počiva na znanju, istraživanjima, kreativnosti, inovacijama, novim tehnologijama, besprekornoj organizaciji, dobrom zakonodavnom, poslovnom i investicionom okviru i ambijentu;

Znajući da svi trendovi u svijetu ukazuju da su najveći generatori rasta, stvaranje novih radnih mjesta, angažovanje visokoobrazovanog kadra, ulaganje u znanje i transformacija tradiciionalne privrede i industije u prerađivačku proizvodnju sa većom dodatnom vrijednošću;

Znajući da je ljudski kapital ključ razvoja i da su stručnjaci iz oblasti prirodnih, tehničkih i informatičkih nauka glavni nosioci razvoja;

Znajući da se globalno tržište snažno oblikuje uticajem brzorastućih ekonomija, konkurentnošću njihovih industrijskih proizvoda, inovativnom djelatnošću, finansijskim instrumentima podrške;

Znajući da industrija u Evropskoj Uniji učestuje sa preko 80% izvoza, oko 80% istraživanja, preko 25% radnih mjesta, da svaki posao u industriji produkuje 1,5 do 2 radna mjesta u drugim sektorima, da su u industriji najkvalitetnija i nadprosječno plaćena radna mjesta;

Znajući da novi koncept industrijske politike u Evropskoj Uniji počiva na simbiozi mnogih politika koje direktno ili indirektno, po širem i užem konceptu, utiču na industrijsku, na njenu konkurentnost i održivost;

Znajući da će Evropska komisija u sledeće tri godine mobilisati novih 315 milijardi € za poboljšanje tehnološkog razvoja, investicionog i finansijskog okruženja, da će se formirati poseban fond, pojačati udio javnih sredstava i podstaknuti privatna ulaganja, da će ključnu ulogu u realizaciji ulaganja imati nacionalne razvojne banke;

Znajući da će investicije biti ciljane u pojedine industrijske sektore i da će se podrška prvenstveno odnositi na komercijalne inovacije koje donose najveće ekonomske, socijalne, tehnološke, ekološke i regionalne efekte;

Znajući da su nosioci razvoja i autori strateških dokumenata i ekspertskih analiza nacionalne akademije, instituti, univerziteti i ukupna akademska zajednica;

Znajući da su klasteri konkurentnosti najbolji instrument za dinamičan rast sektorske konkurentnosti, za lobiranje i promociju, za korišćenje fondova i programa, za umrežavanje zajedničkih aktivnosti, za simbiozu naučnih i razvojnih institucija, državnih institucija i privatnog sektora;

Znajući da državna politika treba da ima prioriteni cilj očuvanje i razvoj industrijskog sektora, sa vlasničkim i upravljačkim statusom zavisno od pojedinog subjekta i faze transformacije, stvarajući investicioni i ukupni ambijent, podršku i olakšice, povezujući industriju sa naukom i razvojem i drugim sektorima, definišući je i realizujući kroz strategije i akcione planove;

Svjesni da je koruptivni neoliberalni ekonomski koncept i praksa ostavio pustoš i desetkovao crnogorsku industriju u prethodnih skoro trideset godina, da je njen udio bio više od 38% BDP-a, da su sad nestali ili trajno devastirani pojedini subjekti koji su bili nosioci privrednih aktivnosti, da su izraubovani prirodni resursi koji su dio replanča, da je u visokom stepenu i na velikom prostoru kontaminirana životna sredina, da su mnogi od oko 60.000 zaposlenih postali gubitnici tranzicije;

Svjesni da su mnogi privatizacioni postupci bili protivzakoniti, da je organizovani kriminal u mnogim slučajevima dobio i sudski epilog i potvrdu prethodnog, da u velikom broju slučajeva postoje osnovane indicije za to, da se mnogi tužbeni zahtjevi ne procesuiraju;

Svjesni da su vlasnici mnogih industrijskih subjekata to postali protivzakonitim radnjama, da su uništili proizvodnju ili je ostvaruju u mnogo manjem obimu i na najnižem tehnološkom nivou, da nemaju ni preduzetničku inicijativu, ni znanja, ni motiva da inoviraju tehnološki proces, a da za to imaju neformalno saglasje Vlade;

Svjesni da su ekološke posledice primitivne industrijske prakse katastrofalne i da će samo za sanaciju „crnih“ ekoloških tačaka biti potrebne milijarde € i da će to umjesto tajkuna platiti građani Crne Gore;

Svjesni da se nastavlja sa protivzakonitim raubovanjem resursa, eksploatacijom rude i šuma, kontaminacijom životne sredine uz podršku Vlade Crne Gore;

Svjesni da se nastavlja kontinuirana deindustrijalizacija Crne Gore, da je sada njeno učešće manje od 10% BDP-a i da zapošljava manje od 20.000 radnika, da ne postoji ni dobar ni konkurentan poslovni i investicioni ambijent, da je niska iskorišćenost naučno-istraživačkog potencijala, da je izražena regionalna nejednakost, da su ulaganja u industriju mala, da zakonodavni okvir nije izgrađen na potrebanom nivou;

Svjesni da je ljudski potencijal postao limit razvoja industrije, da je kvantum znanja sve manji, da stručni kadar nestaje, da su vještine i kompetencije nedovoljne, da su nauka i razvoj marginalizovani, neorganizovani i da ne postoji motivisanost, da su studijski programi zastareli i neatraktivni, da je tržište rada neadekvatno potrebama i razvoju industrije;

Suočeni sa poražavajućim činjenicom da su rude i proizvodi prerađivačke industrije najniže tehnološke sadržine naši dominantni izvozni proizvodi, svojstveni kolonijama iz prošlih vjekova;

Smatrajući da se finansijska podrška razvoju prerađivačke i ukupne industrije i privrede od strane IRF-a vrši na netransparentan, selektivan i necjelishodan način;

Smatrajući da kadrovski kapacitet Vlade, a posebno Ministarstvo ekonomije, ne posjeduju potrebno iskustvo, kompetentnost, vizionarstvo i odlučnost da prekinu dosadašnju pogubnu praksu deindustrijalizacije i pokrenu održivu, sveobuhvatanu i dinamičanu reindustrijalizaciju Crne Gore;

Konstatujući da aktuelna strateška dokumenta razvoja industrije – Industrijska politika Crne Gore do 2020. godine, višegodišnji Akcioni plan za sprovođenje Industrijske politike Crne Gore do 2020. godine i Strategija razvoja prerađivačke industrije Crne Gore 2014-2018 su neadekvatne stanju i potrebama, što ukazuje uporedba projektovanih ciljeva iz 2014. i 2016. godine i sadašnja struktura, tehnološki sadržaj i dodata vrijednost industrijskog i prerađivačkog sektora;

Odlučni da se prekine sa dosadašnjom pogubnom deindustrijalizacijom Crne Gore, da se na sveobuhvatan način stvore pretpostavke i pokrene održivi proces reindustrijalizacije Crne Gore;

Skupština Crne Gore, na osnovu člana 82 tačka 3 Ustava Crne Gore, na prvoj sjednici drugog redovnog zasijedanja u 2018. godini, dana... 2018. godine, donosi

REZOLUCIJU

O

REINDUSTRIJALIZACIJI CRNE GORE

1. Skupština Crne Gore smatra da razvoj baziran dominantno na uslugama ne obezbjeđuje progres društva.
2. Skupština Crne Gore smatra da eksploatacija i izvoz rude i sirovina i neplanska sječa šuma mogu samo proizvoditi velike i trajne štete po državu.
3. Skupština Crne Gore smatra da je neophodno prekinuti dalji proces deindustrijalizacije Crne Gore.
4. Skupština Crne Gore smatra da je reindustrijalizacija Crne Gore pitanje od najvećeg interesa po budućnost Crne Gore.
5. Skupština Crne Gore potencira da je od posebnog interesa dinamičan, konkurentan i održiv razvoj prerađivačke industrije.
6. Skupština Crne Gore poziva pravosudne organe da preispitaju osnovanost dostavljenih tužbi i mnoge indicije o protivzakonitim radnjama u industrijskom sektoru u prethodnom periodu, da ih procesuiraju po hitnom postupku, da proglase ništavnim ugovore koji su sačinjeni na protivzakonit način i na štetu Crne Gore.
7. Skupština Crne Gore poziva Vladu, akademsku zajednicu, industrijski sektor, medije, strukovna udruženja i druge institucije da sve svoje kapacitete podrede ostvarivanju dinamične inovativne politike u Crnoj Gori.
8. Skupština Crne Gore poziva sve institucije da stvore pretpostavke za optimalan i dugoročno održiv i pametan razvoj nove, konkurentne industrije sa većom dodatnom vrijednošću.
9. Skupština Crne Gore smatra da ciljani idustrijski razvoj treba ostvariti, prije svega, u sektorima prerađivačke industrije aluminijuma, čelika, drveta, hrane, građevinarstva, energetike, elektronike i farmacija.
10. Skupština Crne Gore smatra da sadašnji personalni sastav Vlade Crne Gore doprinosi negativnim i protivzakonitim radnjama i trendovima u industrijskom sektoru, te da ne posjeduje potrebnu kompetentnost i profesionalnost za sveobuhvatnu i punu reindustrijalizaciju.

11. Skupština Crne Gore poziva Vladu Crne Gore da u cilju ostvarivanja predhodnih odrednica i strateških ciljeva realizuje sledeće mjere:

- Izvrši rekonstrukciju Vlade i značajno unaprijedi kompetentnost, profesionalnost i stručnost Ministarstva ekonomije sa novim personalnim rešenjima u cilju dinamične i održive reindustrijalizacije i ukupne ekonomije;
- Formira ekspertsku radnu grupu za razvoj industrije u sklopu Instituta za razvoj ili Vlade Crne Gore;
- Osnuje Institut za razvoj Crne Gore;
- Osnuje Crnogorsku razvojnu banku;
- Osnuje „Industriju Crne Gore“ AD, kao jednočlano akcionarsko društvo u državnom vlasništvu;
- Raskine protivzakonite koncesione ugovore i zabrani izvoz boksita, rude i prirodnih dobara;
- Sačini strateška dokumenta sveobuhvatnog, dinamičnog i održivog razvoja industrije za sledeći srednjoročni period, koji će biti u punoj saglasnosti sa novom industrijskom politikom Evropske unije, analitikom i metodikom;
- Sačini akcione planove dinamične, konkurentne i održive modernizacije prerađivačke industrije za period 2019-2020 godine;
- Sačini Studiju revitalizacije i dugoročne održivosti aluminijumske industrije;
- Sačini Studiju revitalizacije i dugoročne održivosti industrije čelika;
- Sačini Studiju revitalizacije i dugoročne održivosti industrije prerade drveta;
- Sačini Studiju revitalizacije i dugoročne održivosti prehrambene industrije;
- Sačini Studiju revitalizacije i dugoročne održivosti građevinske industrije;
- Sačini Studiju plana razvoja tržišta kapitala.

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjednik

Ivan Brajović

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE REZOLUCIJE

Ustavni osnov za donošenje ove rezolucije sadržan je u članu 82 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE REZOLUCIJE

Reindustrijalizacija Crne Gore je pitanje postojanja Crne Gore kao održive države.

Potencijal reindustrijalizacije se ogleda u činjenici da bi revitalizovana alumijumska industrija sa proizvodnjom i preradom cca. 120.000 tona niskog, srednjeg, višeg i visokog tehnološkog sadržaja produkovala ukupni prihod od cca. 2 milijardi \$ i angažovala oko 5.000 zaposlenih.

Rezolucija, na svoj način, analitički i argumentovano, nudi stvaranje pretpostavki da se radikalno, potpuno i pametno, otpočne sa inovativnom industrijskom politikom. Ona upućuje na aktere, faze i sektore kako bi se sprovela reindustrijalizacija na efikasan način i postigli maksimalni efekti u rastu BDP-a, broju zaposlenih, smanjenju spoljnog deficita i unapređenju ukupnog ekonomskog, socijalnoog i ekološkog stanja.

Sve je u rukama Vlade Crne Gore, da li će i umije li da prekine deindustrijalizaciju i sprovede reindustrijalizaciju Crne Gore.

III FINANSIJSKA SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE REZOLUCIJE

Za punu reindustrijalizaciju Crne Gore, osim znanja, potrebna su i savremene tehnologije za šta treba obezbijediti nekoliko stotina miliona €. Razvojna banka, tržište kapitala i institucionalni investitori, EU-fondovi, međunarodne finansijske institucije, komercijalne banke, svako na svoj način će finansijski podržati reindustrijalizaciju Crne Gore. Uložena sredstva će se direktno i indirektno vratiti i multiplicirati.